

DIARI D'AMATARÓ

Redacció i Administració: Barcelona, 13 - Telèfon 255 — ANY IX — DIVENDRES 7 AGOST 1931 — NUM. 2425 — Subscripció: Mataró, 2 ptes. mes. - Fora, 7'50 ptes. trim

L'Autonomia i la Federació

Dels actuals esdeveniments polítics, Catalunya n'ha d'obtenir l'autonomia; i fóra per tant perillós fer creure al nostre poble que només pot obtenir-la d'una determinada manera.

No ha estat necessari a la doctrina del catalanisme, incloure-hi forçosament la doctrina del federalisme, i totes les vegades que el problema ha estat plantejat a casa nostra, ho ha estat precisament en una forma allunyada d'aquestes doctrines.

Sempre hem cregut que el federalisme a la península Ibèrica, podia no ésser més que aquell «cantonalisme» que va desfer la primera República. És molt difícil federar personalitats nacionals no prou definides. A moltes regions d'Espanya no hi existeixen més que uns desigs de descentralització administrativa i els fora perjudicial, per ésser massa prematur, una autonomia política.

Donat aquest cas, si vingués a Espanya l'hora de redactar una constitució federativa sota el sistema d'una igualtat de atribucions per a les diverses personalitats que haurien de compondre la superior unitat espanyola, o un excés d'atribucions faria fracassar la constitució federal, o un mínim d'atribucions deixaria insatisfetes les aspiracions de les regions que tenen dret a una major autonomia.

No voldríem doncs que el poble català en fes una sola causa de l'autonomia de Catalunya i de la constitució federal. Políticament fóra una equivocació que podria portar-nos a un desengany, en aquesta hora, temible per les seves conseqüències.

L'autonomia de Catalunya pot aconseguir-se sense una constitució federal, fins dintre una constitució unitària, i els catalanistes hem de procurar que siguin satisfetes les nostres aspiracions, sense lligar-les mai a cap determinada forma política.

A l'any 1919, una representació autèntica del poble català va redactar un Estatut per a l'autonomia de Catalunya. Aquell estatut no exigia pas una reforma de la constitució Espanyola tan unitària, i satisfieia evidentment en aquells moments, les aspiracions de Catalunya.

Nosaltres voldríem que la nova constitució Espanyola respongués a les orientacions modernes del dret polític i que no fos per tant, una constitució que centralitzés a una determinada ciutat totes les activitats del territori peninsular, nosaltres voldríem que en un futur fos possible a les terres d'Espanya una veritable federació de nacions amb totes les característiques pròpies, però aquests dos desigs són distints i posteriors al desig primer que tenim com a militants catalanistes, o sigui l'aconseguir l'autonomia de Catalunya dintre l'estat espanyol i de la manera que sigui, amb tal que satisfaci els anhels dels catalans, per la seva intensitat més encara que per la seva extensió i sabent sempre que aquest nostre desig no pot ésser un moviment antidemocràtic perquè és el desig de tot un poble.

M. Teixidor Comes

Una iniciativa del Foment del Treball Nacional

Hem rebut una atenta lletra del senyor President del Foment del Treball Nacional en la qual ens prega la publicació de la següent circular que ha adreçat a totes les entitats econòmiques d'Espanya i que considerem molt interessant:

«Barcelona 13 de juliol de 1931.

Sr. President.

Distingit senyor:

A la penetració de vostè, i a la dels components d'aquesta respectable entitat no haurà passat desapercbut fins a quin punt és penós l'estat dels negocis, com s'estén el malestar entre totes les classes socials i que l'absurt confusió domina en l'orientació dels nostres problemes econòmics més vitals.

No sabem si fruit d'aquestes manifestacions és l'agut pessimisme que ho va envaint tot o si, pel contrari, un decaïment moral injustificat, abatent les nostres energies i ofegant els entusiasmes, és el que ens porta a la present situació, d'evident malestar i de greus perills.

Estudiant els símptomes i acceptant els fets, sia la que sia la causa generadora, el Foment del Treball Nacional ha cregut que havia de fer quelcom per a reaccionar contra un estat de coses les deplorables conseqüències de les

quals són fàcils de preveure, i ha considerat que mentre el panorama del país s'ofereix agitatíssim per les convulsions de la política i s'esperen apassionats debats al Parlament, que hauran de tenir vigoroses repercussions en l'esperit nacional, serà un bon sedant i podrà reportar a Espanya beneficis enormes, si al marge de les passions agitada es mostra un oasi de serenitat, on exempts de qualsevol apassionament, però amb el màxim interès pel bé públic, es va elaborant un programa de reconstitució i de reajustament dels valors de la nostra economia.

Com que l'obra és interessant, no podia el Foment tenir la pretensió d'acometre-la amb les seves pròpies forces, i per això, fíat en la confiança amb què sempre el distingiren les entitats econòmiques afins de tota Espanya i convençut que serà unànime llur sentir en el punt a la necessitat de formar el pla que es proposa, es dirigeix avui a les entitats amigues—entre les quals té l'honor de comptar amb la que vostè dignament presideix—en demanda de la seva patriòtica col·laboració.

Aquesta col·laboració hauria de consistir, primerament, que vostès es prenguessin la molestia de trametre'ns un informe—el més detallat i documentat

possible—sobre els extrems de l'adjunt qüestionari, i aquells altres que, a judici d'aqueixa entitat es considerin d'interès.

Les dades rebudes, junt amb les que obren al nostre arxiu, es posaran a disposició de comissions especialitzades, formades per membres d'aquesta Casa i tècnics especialitzats en les matèries respectives.

Les tals comissions elaboraran un quadre de conclusions parcials i destacaran un nombre reduït de ponents perquè resumeixin la tasca en opuscles o en un curs de lectures públiques, que es projecta per a tenir lloc durant la pròxima tardor.

Amb els opuscles i discursos—que també aquests es procurarà publicarlos—s'hauria format ambient entorn dels problemes econòmics més sobresortints en el moment actual i llavors serà ocasió propícia per a reunir una conferència magna en la qual es donarà a conèixer i es discutirà el programa de conjunt sobre l'enunciat de la nostra iniciativa que consisteix a «veure d'elaborar un pla de mobilització de la riquesa inexplorada i modernitzar l'organització del elements del nostre patrimoni industrial.»

Si, com esperem, comparteixen vostès l'optimisme que ens anima per a emprendre aquell treball, estem segurs que ens prestarà el seu eficaç concurs, i ens donarà a conèixer les dades interessants sobre la situació econòmica, necessitats i perspectives de la comarca on vostès exerceixen una positiva influència. Nosaltres agraïrem sempre aquest concurs, però també el país haurà de mostrar-se reconegut a tots els que aportin llur esforç en explotació de les seves riqueses i per a aconseguir el major benestar social, treient-lo del caos que avui, per un excés d'exaltació de les passions, sembla que va a enfonsar-se.

Esperant l'honor de la seva resposta, en nom del Foment del Treball Nacional, el salutem el seu atent i s. s. q. e. s. m.»

Qüestionari

Primer.—Estat de la riquesa productiva d'aquesta comarca en el moment actual.

a) procés de desenvolupament o de decaïment respecte als anys anteriors.

b) causes a què poden, fonamentalment, atribuir-se les variacions observades.

c) repercussions en l'ordre social.

d) aspiracions per a un millorament: com s'han manifestat (per exemple, en l'ordre aranzelari, establiment de preus mínims per a la producció típica, subsidis de l'Estat, etc.) i efectes produïts per intents realitzats.

e) evaluació de la riquesa i càlcul sobre el seu possible desenvolupament.

Segon.—Les obres públiques de la comarca en relació amb la riquesa productiva:

a) relació de les que estan en curs d'execució i estat en què es troben.

b) relació de les que es considerin necessàries i no han entrat encara en un pla de realització.

Tasca de catalanització

L'Estatut de Catalunya acaba de passar pel sedàs popular i podem contemplar-lo més polític i lluent que mai. Ha reeixit i amb escreix de la darrera prova. Ara ja oficialment cal considerar-lo com l'expressió unànime del poble català. L'obcecat que encara s'entossudeixi en reconèixer-lo nega l'evidència i per tant és solament digne de compassió i llàstima. No cal fer-ne cas. Hem de deixar-lo que s'esgargamelli tot sol fins i tant no li responguin les cordes vocals i s'hagi donat compte del seu equivocacat procedir, si més no estèril.

Però si bé és convenient no concedir bel·ligerància als incomprensius sistemàtics que dissortadament encara conviuen amb nosaltres i moltes voltes—oh ironia!—viuen de nosaltres, també és evident que no hem d'oblidar la tasca de catalanitzar el poble, avui més que mai necessitat d'una injecció fortíssima de patriotisme, d'una gran dosi de catalanisme que li arribi fins el moll dels ossos. Cal enfortir-lo i educar-lo políticament, donant-li la vitalitat necessària perquè sigui prou apte i prou digne per viure dins un estat autònom en una Espanya renovada i prou forta i intel·ligent si per combinació maquiavèlica ens fos adversa la resolució de les Cortes Constituents.

Diumenge—ja és prou sabut—les urnes s'ompliren favorablement per Catalunya. Milers i milers de ciutadans expressaren llur voluntat amuntgant dins la capsula transparent la papereta que actuava de puntal de l'Estatut.

L'última prova demanada, ja és complerta. El poble, de moment, ja ha acabat la seva primera tasca. Ara, mentre els diputats treballen per traduir en realitat efectiva el desig de Catalunya, nosaltres, tot el poble, devem tenir cura de fer-nos un detingut examen de consciència, rectificand aquelles actituds o costums que a un estrany—i fins als propis—fan dubtar de si realment sentim amb tota l'ànima la voluntat que diumenge quedà enormement palesada en les urnes.

c) beneficis que s'esperen de les unes i de les altres

d) estat de l'opinió pública respecte a aquestes relacions (si les ha acollides amb indiferència o entusiasme, si han sorgit protestes, etc.)

e) possibilitats d'emprar la mà d'obra.

Tercer.—Situació de la classe obrera.

a) salaris mitjos.

b) la seva relació amb el problema de la vida.

c) organitzacions proletàries: llur nombre, importància, tendència.

d) organitzacions de millorament de la classe treballadora.

Quart.—L'aportació capitalista.

a) escassetat o abundància de capital per a les empreses.

b) condicions d'empleu (tipus d'interès, mobilitat, garanties, etc.)

c) institucions bancàries i especials de crèdit.

Diem això perquè en les nostres habituds, poden comprovar-se algunes paradoxes quasibé inexplicables.

Un dels casos insòlits que es registren en moltes ciutats de Catalunya és, indubtablement, la preponderància de la Premsa forana a la de casa. És sorprenent amb l'enorme quantitat que l'ultrapassa.

Mantes vegades els diaris han detallat—per estimular-nos amb la fredor de les xifres—la diferència grandiosa—favorable a aquella—que entre elles existia. Hem de creure que avui, degut a l'innegable corrent catalanista, s'haurà escursat la distància. Però, amb tot, hem de reconèixer també que encara s'observa una indiferència esfereïdora vers la nostra Premsa per part de molts catalans que sense donar-li importància continuen enfarfegant-se de paper imprès en una llengua—tan respectable i rica com volgueu—però que no és la que nosaltres fem. Adineren directament a aquella Premsa que no s'expressa en la nostra parla i deixen de protegir la nostra, per les pàgines de la qual batega—viu i palpable—l'esperit de la terra on hem nascut i on vivim.

La subsistència—avui, encara—d'aquesta preponderància manifesta ha de estroncar-se per mitjà d'una reacció ciutadana. I això depèn solament i exclusivament de nosaltres mateixos.

No serem prou dignes d'aquella llibertat que volem ens sigui reconeguda, si neguem l'excel·lència de la Premsa catalana i cada matí tolerem conscientment la visita d'un diari independent, per exemple.

No hi ha raó prou forta que obligui a cap català a abandonar la pròpia Premsa. Qui adueixi que certa premsa castellana—editada a Catalunya—és millor que alguna de catalana, no solament li refutarem en l'aspecte ideològic sinó que, fins acceptant-li els seus propis arguments, anul·larem la suposada solidesa de les seves raons, contestant-li que si ell—i com ell, tots—protegís la Premsa catalana, aquesta respondria a les seves exigències de botiguer, que com més paper li donen més content està.

Es innegable, que en la tasca de catalanització integral, aquest ha d'ésser un dels primers punts de mira a propagar. Mentre subsisteixi la preponderància actual, la nostra terra no estarà prou catalanitzada.

Que ho tinguin present aquells catalans que diumenge passat demanaven amb tanta eloqüència l'autonomia de Catalunya i avui encara arreconeixen despreciativament la seva pròpia llengua.

Que s'esmolin. Que rectifiquin. Que tinguin en compte que de català—com de totes les causes dignes—no se'n pot ser a mitges. Cal ésser-ho de noms i de fets, de cor i d'ànima.

Jesús Segura

XAROPS I ORXATES «LA PERLA»
qualitat immillorable
Confiteria Barçosa

La T. S. F.

Unión Radio Barcelona EAJ1.
349 m. 20 kw., 859 kiloc.

Divendres, 7 agost

21'00: Obertura de l'Estació. Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei meteorològic de Catalunya. Cotitzacions de monedes, valors i mercaderies. — 21'05: Concert per l'Orquestra de l'Estació. — 22'00: Notícies de Premsa. Notes oficials de l'Emissora. — 22'05: «El pekadillo del doctor Sanz», conte de Vicents Diez de Tejada llegit pel mateix autor. — 22'20: Concert a càrrec del Cor La Violeta de Clavé. — 23'20: Audició de discos. — 24'00: Tancament de l'Estació.

Dissabte, 8 d'agost

La Palabra», diari parlat de Radio Barcelona. — 7'30 a 8 matí, primera edició; 8 a 8'30, segona edició.

11'00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei meteorològic de Catalunya. — 13'00: Emissió de sobretaula. Informació teatral. — 14'15: Secció cinematogràfica. — 15'00:

Sessió radiobenèfica. — 16'00: Tancament de l'estació. — 17'30: Obertura de l'Estació. Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa. — 18'00: Cotitzacions de mercaderies, valors i monedes. — 18'05: Tercet Iberia. — 19'00: Tancament de l'Estació.

Notes Religioses

Sants de demà: Sant Ciriac i Santa Esmeralda, mrs. i Sant Emilià, b.

QUARANTA HORES

Demà, acabaran a la Basílica de Santa Maria, en sufragi de Rita Andreu de Vilardebó (a. C. s.).

Basílica parroquial de Santa Marta,

Tots els dies feiners missa cada mitja hora, des de dos quarts de sis a les 9, la última a les 11. Els matins, a dos quarts de set, trisagi; a les 7, meditació; a dos quarts de 8, mes del Puríssim Cor de Maria; a les 9, ofici conventual. Al vespre, a un quart de 8, rosari i visita al Santíssim Sagrament; a continuació novena solemníssima a les Santes.

Demà, a un quart de 9 del vespre,

Felicítació Sabbatina per les Congregacions Marianes i visita espiritual a la Verge de Montserrat.

Parròquia de Sant Joan i Sant Josep.

Tots els dies, missa cada mitja hora de dos quarts de 7 a les 9. Durant la primera missa, meditació.

Demà, a dos quarts de 8 del vespre, Corona Carmelitana. Confessions durant la vesprada.

Bibliografia

L'edició de 1931 de l'«Anuario General de España», editat en quatre volums per la Casa «Anuarios Bailly-Baillièrre i Riera Reunidos, S. A.», de Barcelona, ha estat repartida als subscriptors i posat a la venda en les principals llibreries.

Ha estat augmentat el número de pàgines amb relació a l'edició anterior per demanar-ho la riquesa de dades que a dita obra s'aporten anualment.

En aquest «Anuario» es troben excel·lentment classificades les dades de Comerç, Indústria, Professions, Agricultura, Ramaderia, Minería, ressenyes geogràfiques, estadístiques, vies de comunicació, element oficial de nostra Nació, Index Geogràfic, de Professions

i d'Anunciant. Porta també una Secció Estrangera que ha estat notablement ampliada i aiximateix 54 mapes en colors de totes les «Províncies» i Possessions d'Espanya, els quals són reconeguts com els més complets.

Ha estat també rectificat, en el possible, conforme a les disposicions publicades en la «Gaceta de Madrid» fins el 20 de maig i les dades aportades pels Agents locals, l'element oficial corresponent a Madrid, Barcelona, València, Bilbao, Zamora, Saragossa i Possessions, que, degut al canvi de règim, ha estat modificat per complet.

Nostra felicitació a la Casa editora pel seu encert i pel bé que proporciona a tots en general, ja que dita obra facilita el mitjà de desenvolupament de les relacions comercials de tot gènere amb el món enter.

JOSEP RAMON

Taller de reparació de tota classe de mobles

PLAÇA DE FIVALLER, n.º 1, (Xalet)

«ESTIUEJANTS!»

Casa per a llogar

ben airejada, situada en lloc pintoresc al mig de la muntanya del terme de Canyamàs i a deu minuts del poble.

Raó: A Can Nogueres, de Canyamàs.

DEMANEU ARREU... Per tenir la pell sana i formosa

Crema «Espuma del Pirineu»

Producte higiènic i sens rival pel cutis. Exigiu-la solsament en tubs.

Agent: JOSEP A. SISTACHS-Montgat

DINER SOBRE VALORS

espanyols cotitzables s'anticipa ràpidament. Interès legal i per quantitat major a la pignoració corrent.

Escriure a P. B. P. en l'Administració d'aquest periòdic.

JARABE CLIMENT MARCA VIUDA
ANEMIA, DEBILIDAD, RAQUITISMO, INAPETENCIA, EMBARAZO

Guia del Comerç, Indústria i professions de la Ciutat
Cases recomanables de Mataró, allistades per ordre alfabètic

<p>Agència de negocis LEANDRE ARRUFAT Fermí Galan, 482 Corredor de finques</p> <p>FRANCISCO CALDAS Ronda Prim, 178 Corredor de finques</p> <p>Ampliacions fotogràfiques CASA PRAT Caurruca, 60 Vendes a plaços - Exposició permanent - Marcs</p> <p>Anissais ANTONI GUALBA Sta. Teresa, 30 - Tel. 64 Dipòsit de xampany Codorniu. Destil·leria de licors</p> <p>MARTINEZ REGAS Reial, 282-284. T. 15/ Establerta en 1808. Licors, xarops, vins, xampanya</p> <p>Banquers BANCA ARNUS Riera, 62 - Tel. 40 Negociem tots els cupons venciment corrent.</p> <p>BANC CENTRAL Rambla, 36 - Telèfon 222 Negociem tots els cupons venciment corrent</p> <p>«B. URQUIJO CATALAN» C. Padrós, 6 - T. 8 Negociem tots els cupons de venciment corrent.</p> <p>S. A. ARNUS-GARÍ Per encàrrecs en aquesta ciutat, Molas, 18 - Tel. 264</p> <p>Caldereries EMILI SURIA Caurruca, 39 - Telèfon 303 Calentadors a vapor i aigua calenta. Serpentina.</p> <p>Carruages IOAQUIM CASTELLS Lepanto, 24 El millor servei d'auto-taxi cobert. — Telèfon 72</p> <p>MARCEL LLIBRE Beat Oriol, 7 - Tel. 209 Immillorable servei d'auto i tarifes de lloguer.</p> <p>Carbons COMPANIA GENERAL DE CARBONES Per encàrrecs: I. Alberch, St. Antoni, 70 - Tel. 222</p>	<p>Ceràmica FILL DE P. HOMS Sant Isidor, 7 Mendez Nuñez, 4-T. 157 Ciments i Articles Ceràmica</p> <p>Cerralleries ANTONI MARCH Reial 301 Forja artística i masyeria per saló i construccions.</p> <p>Col·legis ESCOLES PIES Apartat n.º 6 - Tel. 280 Pensionistes, Recomanats, Vigilats, Exterres</p> <p>Confeccions MARQUERIDA HUMA Riera, 62 - Telèf. 210 Assortit en equips per bateig, 1.ª Comunió i núvies</p> <p>Cuillers MIRACLE Riera, 35 - Telèf. 54 Dolços Xampanya Licors Vins generosos Caramells</p> <p>Cordilleries VIDUA D'ANTONI XIMENES Sant Antoni, 22 Especialitat en cordills per indústries. Teixits de lute</p> <p>Còpies MAQUINA D'ESCRIBRE St. Francesc P, 16 Circulars, obres, octes i tota mena de documents</p> <p>Cristall i Pisa LA CARTUJA DE SEVILLA Riera 52. Tel. 256 Porcelana, imatges, Perfumeria, Objectes per regala</p> <p>Dentistes DR. ENRIC ORDONEZ MUTIS Riera, 50 1.er Dilluns, dimecres i divendres de 4 a dos quarts de 8</p> <p>Drogueries BENET FIT Riera, 36 - Telèfon 30 Comerç de Drogues. - Productes fotogràfics.</p> <p>Estorers MANUEL MASPERER Carles Padrós, 78 Peralanes, cortines i articles de viuat.</p>	<p>Funeràries FUNERARIA DE LES SANTES Pujol, 58 Telèfon 57</p> <p>MIQUEL JUNQUERAS Telèfon 111 M. Cinto Verdaguier, 12 - Sucursal: St. Beut, 24</p> <p>FUNERARIA «LA DOLOROSA» St. Agustí, 11 Telèfon 55</p> <p>Fusteries JOAN ALUM Sant Josep, 16 Estudi de projectes i pressupostos.</p> <p>ESTEVE MACH Lepanto, 23 Projectes i pressupostos.</p> <p>Garages BENET JOFRE SITJA R. Alfons XII, 91 al 97 Ensenyament gratuït. Coixes d'ocasió. — Tel. 534</p> <p>Herboristeries «LA ARGENTINA» Sant Llorenç, 16 bis Plantes medicinals de totes classes.</p> <p>Impremies IMPRESA MINERVA Barcelona, 13-T. 255 Treballa del ram i venda d'articles d'escriptori</p> <p>TRIA I TARRAGÓ Rambla, 28 - Tel. 290 Treballa comercial i de luxe, de tota classe</p> <p>Maquinària SALVADOR FONT VERDAGUER Reial, 363 Tel. 28 Fundició de ferro i articles de fusteria</p> <p>Marbreries JOSEP ALSINA Reial, 436 Lloses marbreres. Marbres artificials de tota classe.</p> <p>Merceries JOSEP MANACH Sant Cristòfor, 21 Gèneres de punt, Perfumeria, Jugnets, Confeccions</p>	<p>Mesures d'obres RAMON CARDONER Sant Beut, 41 Preu fet i administració.</p> <p>JOAN GUAL Sant Blies, 18 Construccions i reparacions</p> <p>Mobles BERNAT CLARIANA Bisbe Mas, 17 - T. 281 Construcció i restauració de tota mena de mobles.</p> <p>JOSEP JUBANY Riera, 53, Barcelona. No compreu sense visitar els meus magatzems</p> <p>Oculistes DR. R. PERPIÑA Sant Agustí, 54 Visita el dimecres al matí i dissabtes a la tarda</p> <p>Palla i Alfals COMERCIAL FARRATGERA Sant Llorenç, 18 Telèfon 21.</p> <p>Papers pintats IAUMB ALTABELLA Riera, 17 Extens i variat assortit: Pintura decorativa</p> <p>Perruqueries ARTUR CAPELL Riera, 43, pral. Especialitat en l'ondulació permanent del cabell.</p> <p>CASA PATIBL Isora, 1 i Sant Rafael, 2 Esmerat servei en tot. — «On parle français»</p> <p>Recaduers JOAN BOSCH TORRAS Milans, 29 - Tel. 150 Corresponsal Agència Rei-Solé Dr. Martí Julià, 2 Telèfon 18561</p> <p>Salons de Billars «TIVOLI» Melior de Palau, 8, 11 Servei de Cafè</p> <p>Sastres EMILI DANIS Sant Francesc d'A. 14 Tel sistema Müller</p>
---	--	---	--

CÒPIES a màquina d'escriure

Rapidesa i pulcritud en tots els treballs

Per encàrrecs: **LLIBRERIA ABADAL** - Riera. - Mataró